

Gondolja végig higgadtan

...mielőtt betelefonál egy jósműsorba...

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) fogyasztói jelzések alapján már versenyfelügyeleti eljárásban is vizsgálta a televíziós jósműsorokhoz kapcsolódó kereskedelmi gyakorlatot. A GVH megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás megsértette a szakmai gondosság követelményét, hiszen úgy tűnt, hogy a fogyasztók könnyen kerülhetnek be az élő adásba, ami hosszas várakozás után sem történt meg, miközben a műsorvezető agresszíven ösztönözte a fogyasztókat betelefonálásra. A GVH az ügyben bírságot is szabott ki. ([Vj-105/2012.](#))

A jósműsorok nézői gyakran láthatják, hogy a jósok kiterítik maguk elé az aznapi főnyeremény pénzüsszegét, amelyet az a személy vihet el, akire egy megadott leírás a legjobban illik, vagy aki egy feladvány megfejtését kitalálja. A leírások között szerepelhet például, hogy a keresett személy személyi igazolványa, adókétyája tartalmazzon meghatározott számokat, a feladvány pedig bizonyos szavak vagy közmondások összeállítása a megadott betűkből. A jósok általában hosszan biztatják a nézőket, hogy amennyiben illik rájuk a megadott leírás, vagy kitalálták a feladvány megfejtését, ne habozzanak telefonálni, mert hatalmas nyeremény vár rájuk.

A GVH-hoz panasszal forduló fogyasztók általában úgy ítélték meg, hogy tökéletesen illik rájuk a műsorban megadott leírás, illetve rájöttek a feladvány helyes megfejtésére – a hatalmas nyeremény helyett azonban csak egy hatalmas összegű telefonszámlával szembesültek az elhúzódo emelt díjas hívások miatt. A betelefonálókat azonban az élő adásba kapcsolás helyett hosszasan szóval tartották, várakozásra kérték, és ha helyes megfejtésük után a nyereményük szóba is került, annak átadása elmaradt.

A fogyasztói jelzések alapján a GVH javasolja minden nézőnek, hogy mielőtt betelefonál egy jósműsorba, **gondolja végig higgadtan** a következőket:

- Mielőtt bármilyen interaktív műsorba betelefonál, mindig nézzen utána a szervező vállalkozásnak! Legyen fokozottan óvatos, ha nem átlátható, hogy pontosan ki vagy milyen szervezet, társaság áll a műsor és az esetleges nyereményjáték mögött!

- Mielőtt telefonál, javasoljuk, hogy keresse fel a szervező honlapját, és olvassa át a műsor szabályzatát, általános feltételeit – különösen az élő adásba kerülésre és az esetleges nyereményjátékokra vonatkozóan! Figyeljen arra, hogy a telefonhívás nem feltétlenül garantálja a közvetlen bekapcsolást a műsorba, illetve hogy a várakozás időtartamát és a be nem kapcsolt hívásokat is kiszámlázhatják! Ha nem talál erre vonatkozó tájékoztatást, vagy nem egyértelműek az abban foglaltak, gondolja végig higgadtan, hogy érdemes-e telefonálnia!
- Vegye figyelembe, hogy a műsor egésze, annak kialakítása, így a „legyen itt velünk”, a „nem tudjuk mikor lesz legközelebb”, a „hívjon”, az „egy rövid telefon megéri Önnek”, a „fel kell hívnia” és a „tárcsázzon” elemeket tartalmazó kommunikáció nem a fogyasztók átgondolt döntéshozatalára irányuló tájékoztatást szolgálja, hanem a fogyasztó sürgetésének, a döntéshozatal megzavarásának eszköze!
- Gondolja végig, hogy vajon hány személyre illik a műsorban megadott leírás! Ha például megítélése szerint sokan lehetnek olyanok, akiknek személyi igazolványa tartalmaz bizonyos számokat, és közben a műsorban azt hallja, hogy egyetlen kiválasztott emberre illik a leírás, ismét gondolja végig higgadtan, hogy vajon Önnel együtt hány fogyasztó várakozhat már a vonalban!
- Legyen körültekintő a feladványokkal, hiszen ha Ön első ránézésre rájött a helyes megoldásra, akkor így lehetnek ezzel mások is! Előfordulhat, hogy a műsorba éppen a helytelen megoldást közlőket kapcsolják be, ezzel is növelve a nézőkre gyakorolt nyomást!
- Ha mégis a telefonálás mellett döntött, és nem kapcsolják rövid időn belül élő adásba, ne engedje, hogy hosszan várakoztassák! Ha valóban Ön a nyertes, akkor nem valószínű, hogy néhány percnél többet kell várakoznia arra, hogy élő adásba kerüljön! Amennyiben ez utóbbi nem történik meg, fontolja meg alaposan, hogy érdemes-e tartania a vonalat!